

Oppilashuoltolain mukaiset oppilashuoltokäytänteet ja kurinpitotoimet
Ritaharjun koulussa

Kasvatuskeskustelu

Kasvatuskeskustelu on **ensisijainen ja välitön** puuttumiskeino **ennen kurinpitomenettelyä**.

Kasvatuskeskustelu on toimenpiteenä luonteeltaan tutkintamenettely.
Kasvatuskeskustelussa sovitaan, **mitä teosta seuraa**.

Kasvatuskeskustelu käydään

- kun opettajan antama tuki, ohjaus ja palaute ei riitä.
- jos oppilas häiritsee opetusta, rikkoo koulun järjestystä, menettelee vilpillisesti tai kohtelee muita epäkunnioittavasti tai heidän ihmisarvoaan loukkaavasti.

Opettaja tai rehtori voi määrätä kasvatuskeskustelun

- kesto yhteensä enintään kaksi tuntia
- voidaan järjestää kerralla tai useammassa osassa koulupäivän aikana tai sen ulkopuolella.
- huoltaja voi osallistua keskusteluun

Kasvatuskeskustelun kulku

POL §35 a

- 1. Yksilöidään toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti yhdessä oppilaan kanssa**
- 2. Selvitetään käyttäytymisen syyt**
- 3. Käydään läpi seuraukset**

Kasvatuskeskustelu kirjataan Wilman tukilehdelle ja ilmoitetaan huoltajalle

Kurinpito

Kurinpitomenettely käytössä seuraavissa tapauksissa

- opetusta häiritsevä
- koulun järjestystä rikkova
- vilpillisesti menetellyt oppilas
- kohtelee muita oppilaita tai koulun henkilökuntaa epäkunnioittavasti tai heidän ihmisarvoaan loukkaavasti tai
- koulun järjestyssääntöjen vastainen toiminta tai käyttäytyminen

Kurinpito

- Alkavat aina **oppilaan kuulemisella**. Oppilaalla on silloin mahdollisuus selittää toimintaansa, oikaista mahdollinen väärinkäsitys tms.
- Kurinpitoseuraamusten tulee olla suhteessa tekoon. Myös oppilaan ikä ja kehitysvaihe otetaan huomioon
- Koulu käyttää lakisääteistä julkista valtaa. Huoltajan lupaa kurinpitotoimiin ei tarvita, eikä huoltajalla ole oikeutta vaatia olla läsnä oppilaan kuulemisessa. Huoltajan kuulemisesta määrätään erikseen.
- Jos huoltaja haluaa selvittää kurinpitotoimien syitä, tulee hänen olla ensisijaisesti yhteydessä toimen määränneeseen opettajaan ja vasta sen jälkeen tarvittaessa rehtoriin.
- Huoltaja ei voi mitätöidä koulun antamaa rangaistusta

Toimenpide	Menettely	Huoltajille	Toimivalta ja -tapa
Kasvatuskeskustelu	ensisijainen keino	Ilmoittaminen	opettaja, rehtori kirjaaminen
Jälki-istunto	kurinpitotoimi	Ilmoittaminen ennen kurinpidon toimeenpanoa	opettaja, rehtori Kirjaaminen Wilman-lomakkeeseen ennen kurinpidon toimeenpanoa
Luokasta poistaminen	kurinpitotoimi	Ilmoittaminen	opettaja, rehtori kirjaaminen
Opetuksen epääminen loppupäivän ajaksi	kurinpitotoimi	Ilmoittaminen	rehtori, kirjaaminen
Esineen haltuunotto	kurinpitotoimi	ilmoittaminen	opettaja, rehtori kirjaaminen
Tavaroiden tarkastaminen	kurinpitotoimi	ilmoittaminen	opettaja, rehtori kirjaaminen
Kirjallinen varoitus	kurinpitorangeistus	Kuuleminen	rehtori, Primus-päätös
Määräaikainen erottaminen	kurinpitorangeistus	Kuuleminen	Sivistys- ja kulttuurilautakunta, päätös

Kurinpitokeinot

Jälki-istunto

- Alkavat aina **oppilaan kuulemisella**. Oppilaalla on silloin mahdollisuus selittää toimintaansa, oikaista mahdollinen väärinkäsitys tms.
- Ennen oppilaan määräämistä jälki-istuntoon on **yksilöittävä** toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys.
- Nämä tiedot kirjataan Wilman jälki-istuntolomakkeeseen aina ennen rangaistuksen täytäntöönpanoa.
- Tiedotetaan huoltajaa erillisellä Wilma-viestillä tulevasta jälki-istunnosta (viittaus jälki-istuntolomakkeeseen).
- Yhteisöllisyyttä ja osallisuutta edistävien tehtävien teettäminen on mahdollista esim. yhteisön toiminnan järjestäminen ei kuitenkaan työrangaistuksia.
- Jälki-istunnossa voidaan teettää kirjallisia tai suullisia tehtäviä, harjoituksia ja tehtäviä, joiden tulee olla kasvatusta, opetusta ja kehitystä tukevia. (ei kotitehtävät- Jälki-istunto järjestetään aina kouluajan ulkopuolella enintään 2 h.

Luokasta poistaminen

- Rehtori tai oppilaan opettaja voi määrätä opetusta häiritsevän oppilaan poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, koskee myös koulun järjestämää tilaisuutta.
- Yksilöidään teko. Kirjataan Wilman tukilehdelle ja ilmoitetaan huoltajalle.
- Jos oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla tai opettajalla on oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.

Opetuksen epääminen

- Rehtori voi evätä oppilaan osallistumisen opetukseen perusopetuksessa enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi.
- Mahdollista, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käytöksen vuoksi.
- Ilmoitetaan oppilaan huoltajalle sekä Sikun Turjo-tiimille ja tarvittaessa sosiaalihuollon viranomaiselle.
- Opetuksen epääminen kirjataan Wilman tukilehdelle (toimenpiteet) eikä oppilasta saa jättää ilman valvontaa epäämisen jälkeen. Oppilaan valvonnasta voi huolehtia koulu tai asiasta voidaan ilmoittaa huoltajalle, joka ottaa vastuun.

Kirjallinen varoitus

- Oppilaalle, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti. Kirjallisen varoituksen antaa rehtori ja siitä tehdään erillinen päätös muutoksenhakuohjeineen.
- Ennen kirjallisen varoituksen antamista oppilaalle on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja huoltajaa ja hankittava muu tarpeellinen selvitys.

Määräaikainen erottaminen

- Yksilöittävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Päätöksen tekee sivistys- ja kulttuurilautakunta muutoksenhakuohjeineen.
- Erotetulle oppilaalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaisesti opetus toteutetaan ja oppimista seurataan.
- Maksimi 3 kuukautta

Järjestyssääntöjen vastainen käyttäytyminen seuraavissa tapauksissa

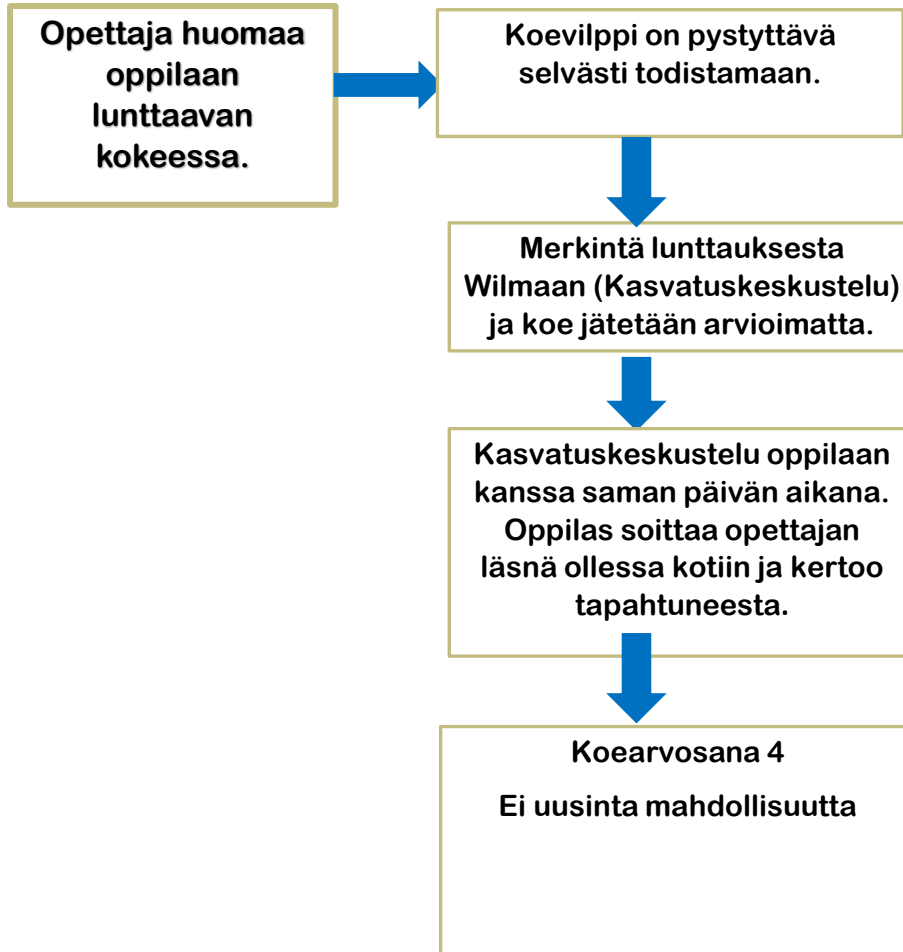
koevilppi eli lunttaus

toistuva häiritsevä käyttäytyminen

tupakointi ja nuuskan käyttö

päihteet

KOEVIILPPI ELI LUNTTAUS

Oppilaan häiritsevä / epäasiallinen käyttäytyminen

1. Opettaja keskustelee välittömästi oppilaan kanssa sääntöjen vastaisesta käyttäytymisestä.

2. Mikäli häiritsevä käytös jatkuu kehotuksesta huolimatta, Wilmaan tuntimerkintä teko yksilöiden.

3. Häiritsevän käytöksen jatkuessa kasvatuskeskustelu ja yhteydenotto kotiin.

Ei jatkotoimenpiteitä, jos häiritsevä käytös loppuu ja tilanne rauhoittuu.

4. Häiritsevän käytöksen jatkuessa luokanohjaaja soittaa huoltajalle ja sopii tapaamisesta. Tapaamisessa sovitaan yhdessä oppilaan ja huoltajan kanssa jatkotoimenpiteistä ja seurannasta (merkitään kasvatuskeskusteluksi) Mukana mahdollisesti toinen opettaja tai joku muu koulun edustaja. Häiritsevän käytöksen jatkuessa...

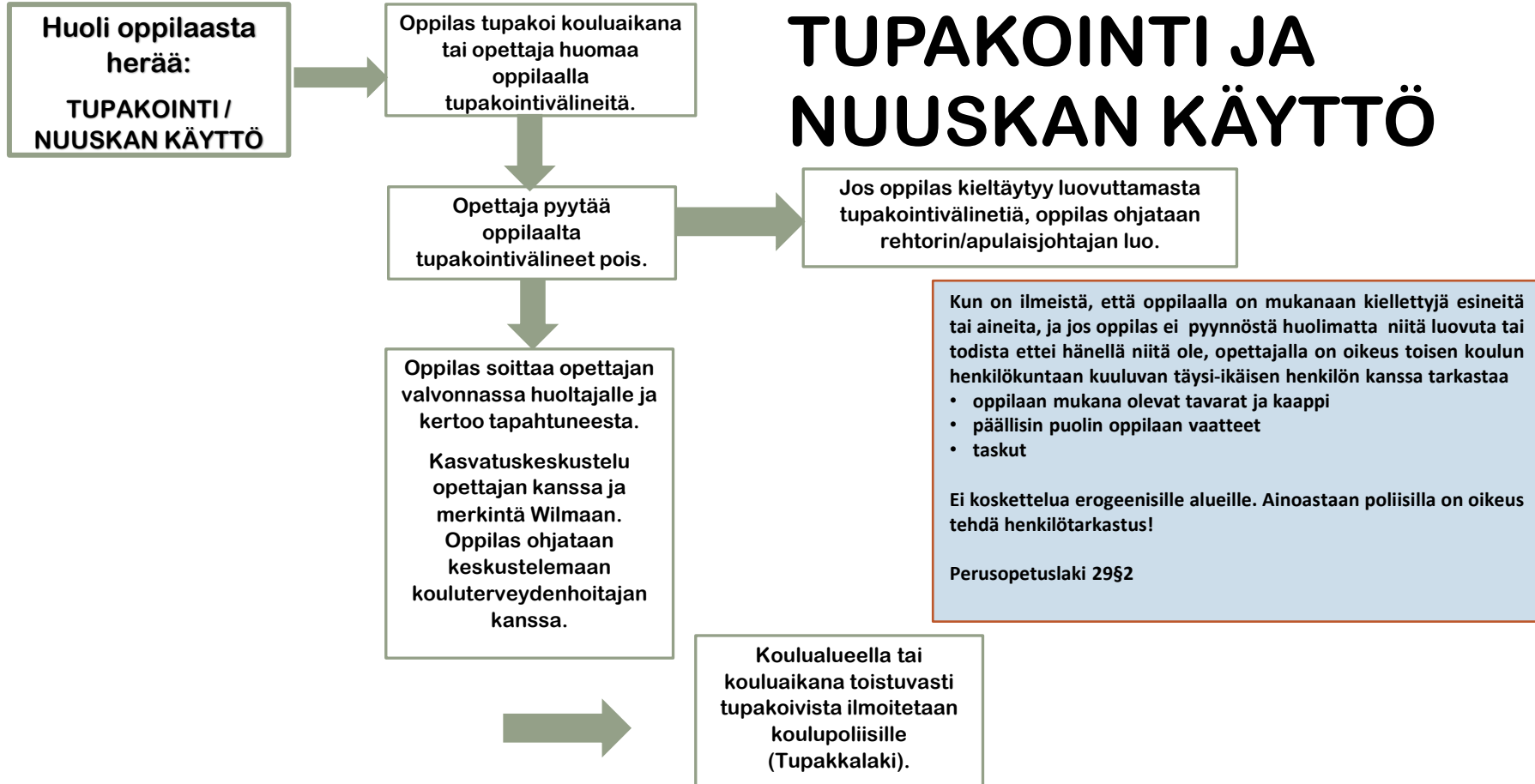
5. Kurinpitotoimenpiteenä jälki-istunto.
Häiritsevän käytöksen jatkuessa...

6. Moniammatillisen asiantuntijaryhmän edustajien kokoon kutsuminen. Mukana erityisopettaja ja mahdollisesti myös psykologi, kuraattori ja koulun johdon edustaja. Tuesta / jatkotoimenpiteistä päättäminen yhdessä huoltajan ja oppilaan kanssa Lapset- puheeksi menetelmää käyttäen.

Tuki riittävää. Tilannetta seurataan ja tehdään tiivistä yhteistyötä kodin ja koulun välillä.

Toistuvan häiritsevän käyttäytymisen jatkuessa eri vaihtoehtoja ja tuen muotoja mietitään tapauskohtaisesti.
Lapset-puheeksi neuvonpito.

TUPAKOINTI JA NUUSKAN KÄYTTÖ

Oppilaan väkivaltainen käyttäytyminen

Opettaja pyrkii välittömästi puuttumaan tilanteeseen ja keskustelelee kahden kesken oppilaan kanssa väkivaltaisesta käyttäytymisestä. Väkivaltaisen käyttäytymisen syy pyritään selvittämään rauhallisesti toimien.

OPPILAAN VÄKIVALTAINEN KÄYTTÄYTYMINEN

Jos tilanne ei rauhoitu, pyydetään rehtori/apr tai toinen opettaja paikalle ja jatketaan tilanteen käsittelyä.

Tilanteen rauhoittuessa oppilaan kanssa käydään kasvatuskeskustelu (merkintä Wilmaan), ilmoitetaan tapahtuneesta huoltajalle ja luokanohjaajalle.

Ei jatkotoimenpiteitä, jos häiritsevä käytös loppuu ja tilanne rauhoittuu.

Jos väkivaltainen käyttäytyminen toistuu kurinpitotoimenpiteenä jälki-istunto ja ilmoitus Turjo-tiimille.

Jos väkivaltainen käyttäytyminen jatkuu, koulun rehtori/apr tai opettaja ottaa yhteyttä poliisiviranomaiseen (koulupoliisi)

Asian jatkokäsittely tapahtuu yhdessä eri viranomaisten kanssa (mm. poliisi, lastensuojelu).

PÄIHTEET

Huoli oppilaasta herää:

**PÄIHTEIDEN
KÄYTTÖ TAI PÄIHDE-
EPÄILY**

Epäiltäessä oppilaan käyttäneen päihteitä kouluaikana, opettaja ottaa oppilaan erilleen opetusryhmästä, käyttäytyy mahdollisimman rauhallisesti ja asiallisesti. Puhuttelu tapahtuu rauhallisessa tilassa toisen aikuisen läsnä ollessa.

Toinen / toisia henkilöitä pyydetään mukaan selvittämään tilannetta. Arvioidaan, onko oppilas vaaraksi itselle tai muille. Huomioidaan myrkytystilan mahdollisuus. Tiedotetaan rehtoria / johtoryhmän jäsentä. Soitetaan tarvittaessa ambulanssi tai poliisi. Oppilasta ei saa jättää yksin!

Keskustelun aikana selvitetään mitä on tapahtunut, mitä oppilas on nauttinut ja minkä verran. Tehdään muistinpanot.

Huoltajalle ilmoitetaan ja pyydetään tulemaan paikalle. Jos hän ei pääse, sovitaan miten oppilas pääsee kotiin / hoitoon.

Rehtori tai sovittu henkilö tekee ilmoituksen lastensuojeluun. Mikäli oppilaalla on hallussaan päihteitä, ne tulee luovuttaa huoltajalle.

Huume-epäilyissä otetaan yhteys huoltajiin ja lastensuojeluun. Lastensuojelu vastaa mahdollisista tarvittavista jatkotoimenpiteistä.

**Ilmoitus TURJO-tiimille
(Oulun opetustoimen
turvallisuusjohtamisen
tiimi)**

Tarkastusoikeus ja haltuunotto-oikeus

TARKASTUSOIKEUS

Kun on ilmeistä, että oppilaalla on mukanaan kiellettyjä esineitä tai aineita, ja jos oppilas ei pyynnöstä huolimatta niitä luovuta tai todista ettei hänellä niitä ole, opettajalla on oikeus toisen koulun henkilökuntaan kuuluvan täysi-ikäisen henkilön kanssa tarkastaa

- oppilaan mukana olevat tavarat ja kaappi
- päällisin puolin oppilaan vaatteet
- taskut

Ei koskettelua erogeenisille alueille. Ainoastaan poliisilla on oikeus tehdä henkilötarkastus!

HALTUUNOTTO-OIKEUS

Jos oppilaalla on mukanaan esineitä tai aineita, jotka ovat

- vaarallisia oppilaalle tai muille kouluyhteisön jäsenille
- hengelle, terveydelle ja omaisuudelle tai
- liittyvät opetuksen tai oppimisen vakavaan häirintää,

on opettajalla esineen haltuunotto-oikeus opetuksen tai turvallisen oppimisympäristön takaamiseksi.

Perusopetuslaki 29§2

- Tarpeen mukaan yhteys poliisiin
- Aina yhteys huoltajaan

Koulun käytännöt ja tukitoimet seuraavissa tapauksissa

myöhästely

läksynunohdukset

toistuvat poissaolot

Huoli oppilaasta
herää:
MYÖHÄSTELY

1 – 4 myöhästymistä:
Merkintä Wilmaan ja tiedoksianto oppilaalle.

5 myöhästymistä:
Kasvatuskeskustelu ja yhteys huoltajaan

10 myöhästymistä:
Moniammatillisen asiantuntijaryhmän kokoon kutsuminen ja
huoltajan tapaaminen

(Kuraattori, terveydenhoitaja, opo, erityisopettaja)

MYÖHÄSTELY

(nollaantuvat lukukauden päättyessä)

Viisi unohdusta:

Huoli puheeksi oppilaan kanssa: Keskustelu opettajan kanssa mm. ajanhallinnasta, läksyjen merkitsemisestä muistiin ja Wilma-tunnusten toimivuudesta → merkintä Wilmaan.

10 unohdusta:

Kasvatuskeskustelu ja yhteys huoltajaan.

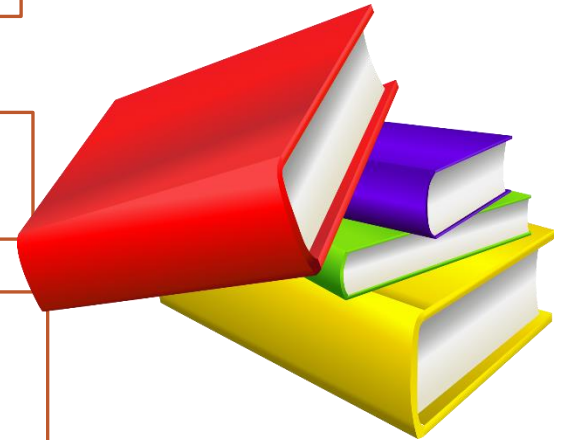
20 unohdusta:

Oppilashuoltohenkilöstön konsultointi

Luokanohjaaja kokoaa moniammatillisen asiantuntijaryhmän. Sopimus jatkotoimenpiteistä ja seurannasta.

LÄKSYUNOHDUKSET
(nollaantuvat lukukauden päättyessä)

Poissaolot

Luvattomat poissaolot

10 h, kasvatuskeskustelu, kirjaaminen Wilmaan

20h, luo/lo tekee aloitteen moniammatillisen ryhmän muodostamisesta. Sovitut toimenpiteet kirjataan Wilmaan opiskeluhuoltokertomukseen

30 h, lastensuojeluilmoitus. Opettaja tekee tarvittavat opetusjärjestelyt. Moniammatillinen työskentely jatkuu.

Luvalliset poissaolot

30 h, yhteys huoltajaan ja tarvittaessa kasvatuskeskustelu, kirjaaminen Wilmaan

50h, tarvittaessa opettaja tekee aloitteen moniammatillisen ryhmän muodostamisesta. Sovitut toimenpiteet kirjataan Wilmaan opiskeluhuoltokertomukseen

Lastensuojeluilmoitus, mikäli huolta herättävät poissaolot jatkuvat tai syihin ei saada selvyttä. Opettaja tekee tarvittavat opetusjärjestelyt ja tekee aloitteen moniammatillisen ryhmän perustamisesta.

**Kun opettajalla
herää huoli
oppilaan
toistuvista
poissaoloista**

Jos huoltaja ei kuittaa oppilaan
poissaoloa 3 vrk sisään →
luokanohjaaja muuttaa
poissaolon luvattomaksi.

Luokanohjaaja ottaa yhteyttä
huoltajaan viimeistään 3 vrk:n
kuluttua poissaolon selvittämiseksi
esim. Wilman kautta.

Oppilas ja huoltaja yhdessä
selvittävät opettajalta rästiin
jääneet tehtävät.

Luokanohjaaja on yhteydessä huoltajaan
poissaolojen selvittämiseksi.
Moniammatillisen asiantuntijaryhmän
edustajien ja huoltajan neuvottelu, arvio
Lapset-puheeksi keskustelun käytöstä

Neuvottelussa sovitaan yhdessä
huoltajan kanssa oppilaan
tarvitsemista tukitoimista ja tilanteen
seurannasta. Myös huoltajalle
voidaan tarvittaessa tarjota tukea.

Toistuvissa sairaspöissaoloissa (pää-
ja mahakivut, kuumeilut) oppilas
ohjataan keskustelemaan
terveydenhoitajan kanssa.

Tukitoimista huolimatta
poissaolot jatkuvat.
Konsultoidaan
lastensuojelua.